



TADRE MØLLE

Turlandet Tuse Næs tur 9.06.2022

SOMMERARRANGEMENT

Turlandet arrangerede en tur til Tadre Mølle for medlemmer. 25 tog imod og det var en dejlig sommerdag med guide, spising og vandretur. En oplysende tur om Porten til Skjoldungernes Land.

Tommy Flugt

Tekst og fotos

TURLANDETS tur til TADRE MØLLE

Turlandets årlige sommerudflugt: Turen gik i år til **Tadre Mølle**, Tadre Møllevej 23, 4330 Hvalsø torsdag, den 9. juni 2022 kl. 16.00.

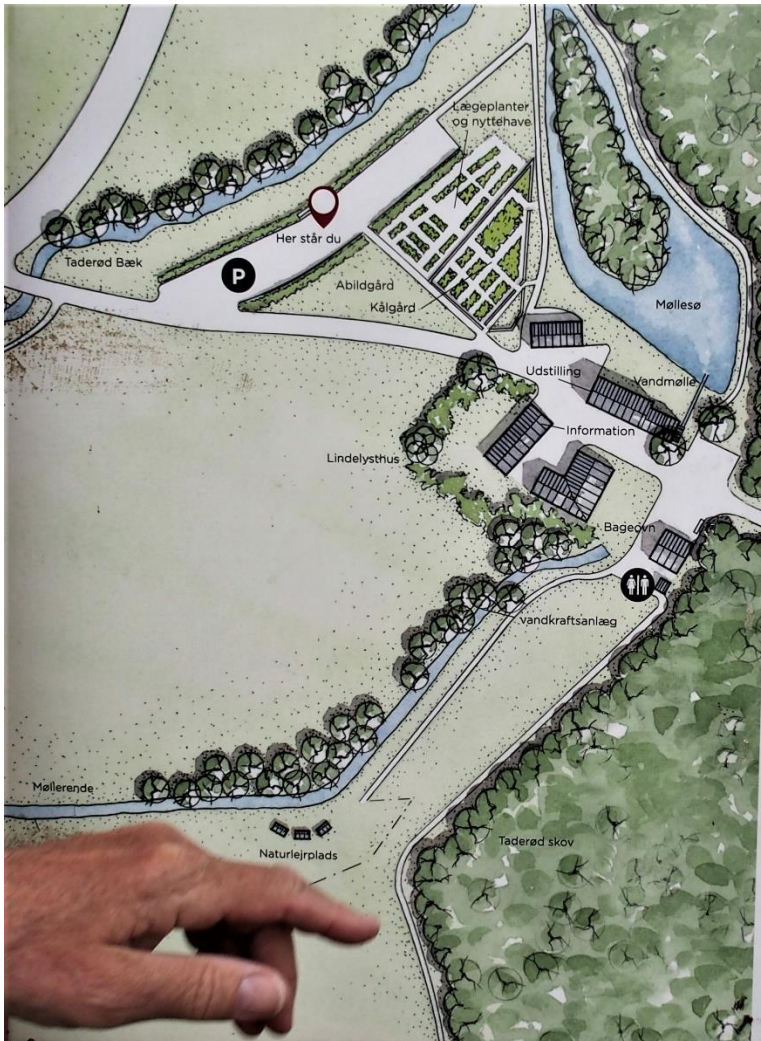
Turguide: Finn Bjerregaard fra Turlandet og Bent Brun fra Tadre Mølles Venner.

Vi mødtes på Kirkepladsen i Udby og kørte i biler til Tadre Mølle. Vi havde madpakker og drikke med i bilerne. 25 deltagere. Det blev en smuk og oplysende dag.



Smuk tur til Tadre Mølle, igennem et frodigt og bakkerigt landskab og endelig fremme ved stedet.

Midt i det naturskønne område Elverdamsdalen finder du Tadre Mølle. Den sidste af i alt 13 vandmøller, der tidligere fandtes i Elverdamsdalen omkring Aastrup Gods. Tadre Mølle, der stadigvæk er fuldt funktionsdygtig, fungerer i dag som naturcenter og kulturhistorisk museum.



ELVERDAMSDALEN

Elverdamsdalen er i dag omfattet af store kultur- og naturhistoriske fredninger på grund af landskabets skønhed, spændende geologi og bevaringsværdige kulturmiljøer.

DEN SIDSTE MØLLE I DALEN

Engang lå her mange vandmøller i Elverdamsdalen, men Tadre Mølle er i dag den eneste bevarede og stadig funktionsdygtige mølle. Vandmøllen blev grundlagt i 1300-tallet og var fra 1408 og indtil Reformationen i 1536 ejet af Roskildekirken. I 1674 overtog Sonnerupgaard Gods møllen og i 1952 fik Marie Hansen møllen til selveje. I 1986 solgte hun møllen til staten, som stadig ejer den.

MØLLEMUSEUM

Staten udløjede møllegården i 1995 til Den Selvejende Institution Tadre Mølle og ROMU fik overdraget ansvaret for driften af et offentligt besøgssted på ejendommen. ROMU arbejder i dag tæt sammen med foreningen Tadre Møllens Venner omkring den daglige drift i sommerhalvåret.

NATURLEJRPLADS, STIER OG ØVRIGE FACILITETER

På møllegården forefindes en naturlejrplads, hvor man i perioden 1/4 - 31/10 og efter aftale med Roskilde Museum kan overnatte. Booking er ikke nødvendig i skolernes sommerferie. Man er velkommen til at benytte de anlagte stier og møllegårdens borde, bænke og toiletfaciliteter (sidstnævnte kun åbent 1/5 - 31/10). I åbningstiden skal større grupper dog aftale ophold og brug af faciliteterne med museet og betale alm. entré.

UDSTILLING, SÆRARRANGEMENTER OG OMVISNINGER

På Tadre Mølle kan man i åbningstiden se udstillingen "Vandmøllernes dal" og opleve den fredede vandmølle i drift. Besøgsgrupper kan bestille kaffe-bord og omvisninger, også uden for de almindelige åbningstider. I åbningssæsonen afholdes der mange særarrangementer og aktivitetsdage.

ÅBNINGSTIDER OG ENTRÉ

Find gældende åbningstider samt entrepriser på www.tadremølle.dk

ÅBNINGSTIDER, ENTRÉ OG BOOKING

Find åbningstider, entrépriser, arrangementer, kontaktoplysninger, og muligheder for booking af Naturlejrplads samt rundvisninger på Tadre Mølle på www.tadremølle.dk

Turlandets Finn Bjerregaard åbner fortællingen om Tadre Mølle og Elverdamsdalen.





Stafetten givet videre til frivillig fra Tadre Møllens Venner.

Miniature af Tadre Mølle.

Sagnet om de 7 møller

The tale about the 7 watermills

Herregården Aastrup. Den sidste stige på viddende tilhører familien Bille i 1400-tallet.

Aastrup manor. The tallest corner of the manor is thought to have been the Bille noble family in the 14th century.

Dværgeren fra sagnet er forevigt i Bille-degens våbenskjold.

The dwarf from the tale is immortalized in the coat of arms of the Bille family.

Herremanden og dværgeren

Sensatte render, dæmninger og rester af møllesøer i parken vest for Aastrup Gods vidner i dag om tidligere tiders store mølleaktivitet. Flere af de tidlige mølleanlæg i Elverdamsdalen tilskrives netop anlæggelsen af herregården i 12-1300-tallet. Et lokalt sagn, sandsynligvis fra 1400-tallet fortæller, at der engang har ligget 7 møller ved Aastrup:

"En ejer af Aastrup af slægten Bille gik engang på marken ved den meget sørgmodig, fordi han på grund af stor tørke manglede vand til møllerne, således at han ikke kunne få malet sit korn. Da mødte han en lodden nøgen dværg. Dværgeren sagde til Hr. Bille, at han godt vidste, hvorfor han var så bedrøvet, men nu skulle han vise ham et sted på hans egen grund, hvor der var så meget vand, at han kunne bygge 7 møller, der aldrig skulle komme til at mangle vand. Og da dværgeren havde vist Hr. Bille stedet byggede denne syv møller, som endnu den dag i dag findes ved Ellebrodam og aldrig står stille af mangel på vand, hverken sommer eller vinter".

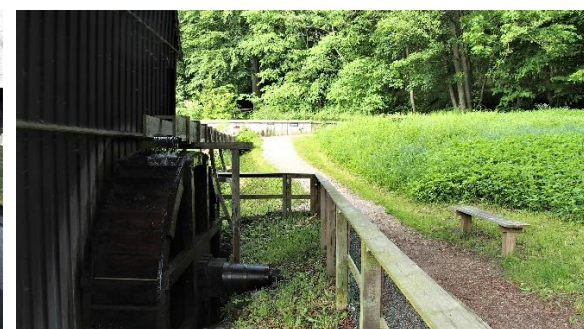
Marie Hansen, der var en af de sidste, der brugte møllen i 1910.

Marie Hansen, who was one of the last to use the mill in 1910.

Marie Hansen, 1910.

Marie Hansen, 1910.

Legenden om de 7 møller og historien om Marie Hansen



Det store møllehjul drives rundt af vandet fra en overliggende sø.



Tadre Mølle – den udvendige del. Vandet sendes i denne lille trækanal ned over møllehjulet som så drejer rundt og rundt og rundt. Og inden i kan man med møllesten knuse korn til mel. En gammel proces for over 600 år siden er bevaret her af flittige venner.





Møllehjul



Her kom melet i sækken



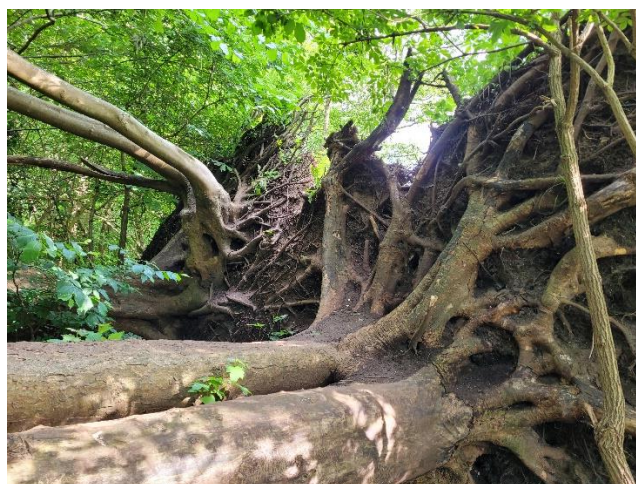
Rundvisning og skovvandring



Turlandets seje kvinder



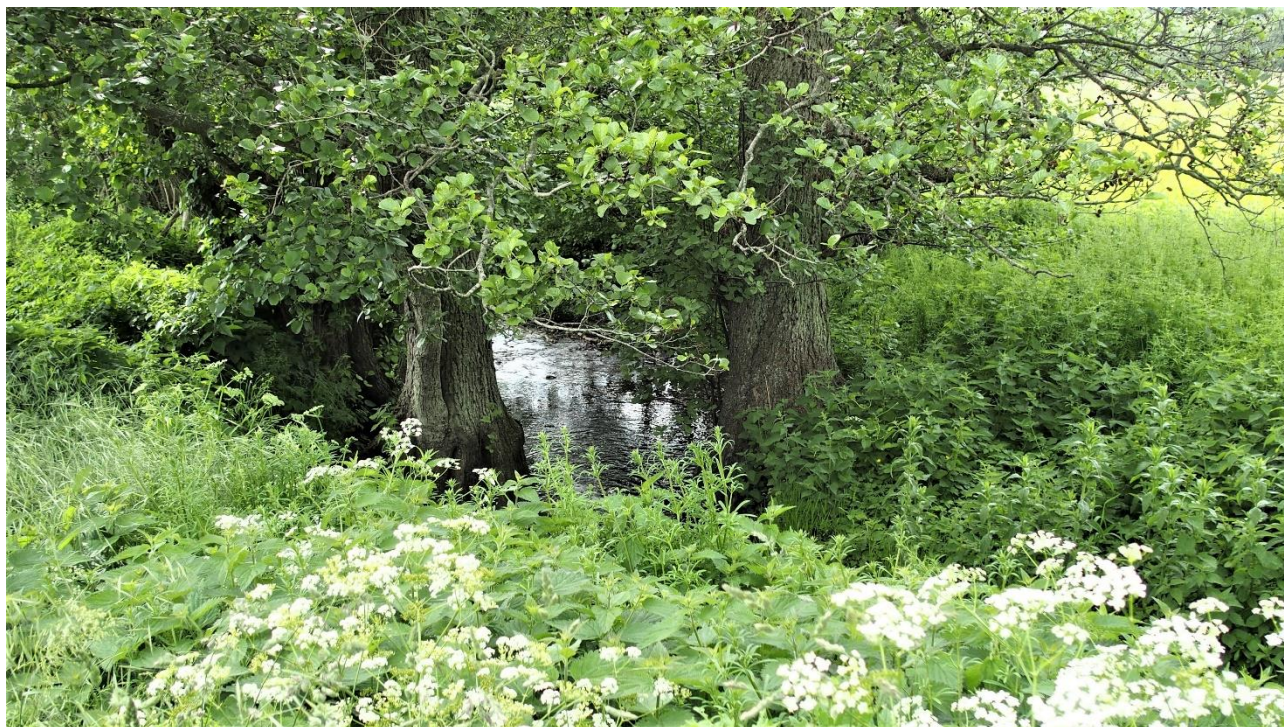
En skovtroid



Væltede træer efter storm, foto Alice Faber



Der var både en fin og velholdt kålgård og en urtehave ved Tadde Mølle



En lille å og en frodig grøn udsigt



En lille fugl i egetræet, fuglene sang meget den dag, som om de oversatte guidernes ord.



MINDESTEN FOR TADRE MØLLE



Hvis man vil være medlem af Turlandet Tuse Næs kan man henvende sig til
Anni Svendsen, kasserer og næstformand

bavnen4@hotmail.com

Tekst og fotos for Turlandet Tuse Næs:

Tommy Flugt

10.06.2021